

Priopćenje

Godina: LXIII.

Zagreb, 25. rujna 2026.

KUL-2026-1-2

ISSN 1334-0557

KNJIŽNICE U 2025.

Obradom administrativne baze Nacionalne i sveučilišne knjižnice dobiveni su podaci o knjižnicama koje su djelovale na području Republike Hrvatske u 2025.

Obuhvaćena je **1 861** knjižnica, što uključuje jednu nacionalnu, **116** visokoškolskih, sveučilišnih i znanstvenih, **101** specijalnu, **308** narodnih, **967** osnovnoškolskih i **368** srednjoškolskih knjižnica.

Od ukupnog broja knjižnica u 2025. njih 10% samostalne su knjižnice, 12% ih djeluje u sastavu druge knjižnice (podružnice i ogranci), a 78% ih je u sastavu druge institucije, poduzeća ili obrazovnih ustanova.

U knjižnicama su zaposlene ukupno 4 163 osobe, a od toga je 85% žena. U ukupnom broju zaposlenih osoba u knjižnicama stručno knjižnično osoblje ima udio od 90%.

Najmnogobrojniji članovi narodnih knjižnica su djeca i mladi do 18 godina

Članstvo u knjižnicama u 2025. imalo je **1 132 355** osoba, a od toga 76% aktivnih posuđivača. Žene čine 64% ukupnih korisnika narodnih knjižnica.

Članovi osnovnoškolskih i srednjoškolskih knjižnica čine 42% članstva svih knjižnica, jednako kao i članovi narodnih knjižnica, kojih je također 42% u ukupnom članstvu. U narodnim knjižnicama djeca i mladi do 18 godina čine 42% članstva.

Trostruki porast broja virtualnih posjeta knjižnicama

Utrostručio se broj virtualnih posjeta knjižnicama: s 21,2 mil. u 2024. porastao je na 66,2 mil. u 2025. Najveći je porast bio u visokoškolskim, sveučilišnim i znanstvenim knjižnicama, u kojima udio virtualnih posjeta iznosi 97% ukupnih posjeta.

Višestruki porast virtualnih posjeta u 2025. posljedica je strojno generiranog prometa koji čini većinski udio poslužiteljskih zahtjeva na javnim i akademskim mrežnim sjedištima.

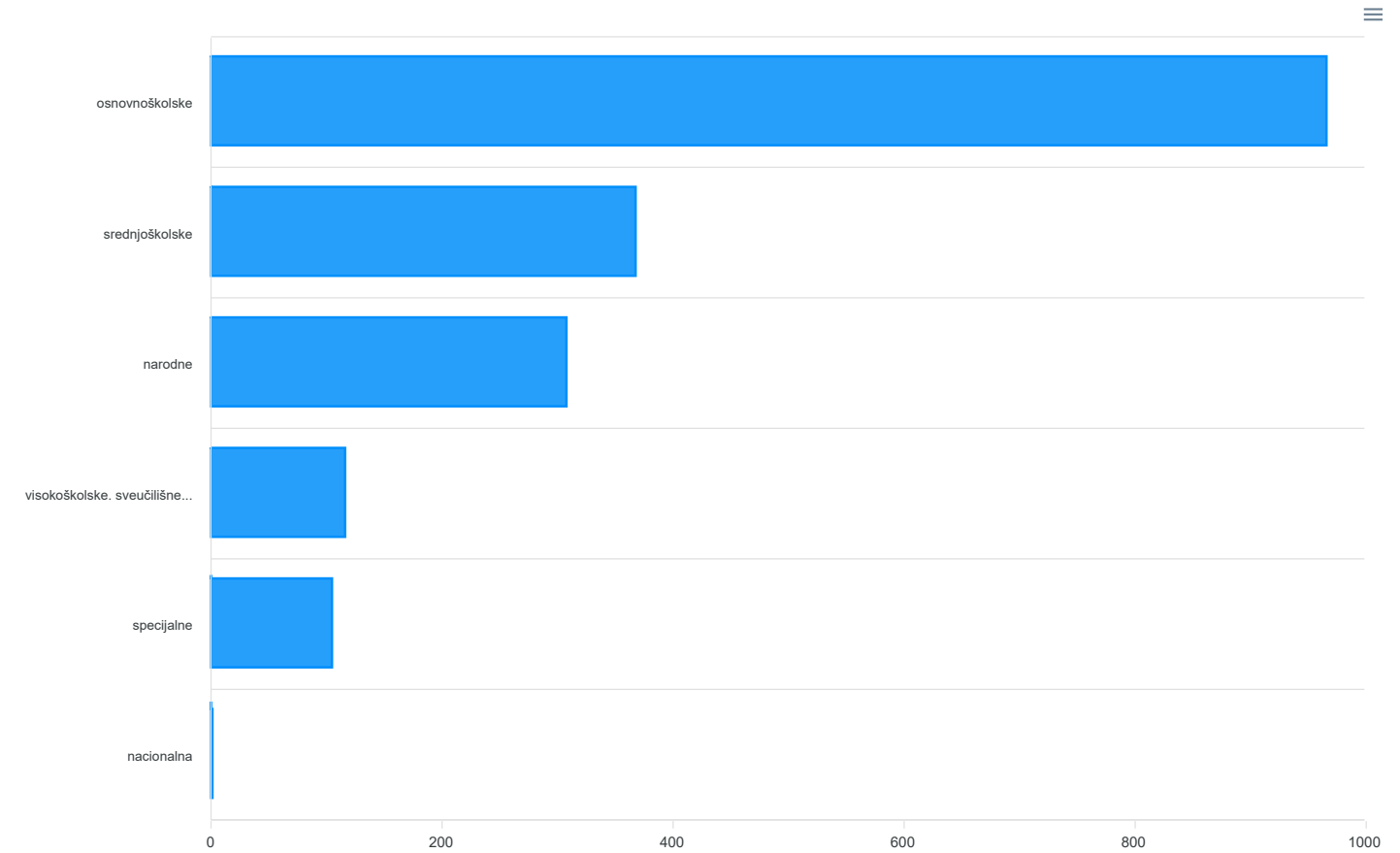
U 2025. broj fizičkih posjeta knjižnicama iznosio je 16% ukupnih posjeta, što je pad u usporedbi s 2024., kad je udio fizičkih posjeta iznosio 38% ukupnih posjeta. Od ukupnog broja posjeta knjižnicama najviši je udio fizičkih posjeta u osnovnoškolskim knjižnicama, 92%, zatim u srednjoškolskima, 80%, te u narodnima, 25%.

U 2025. održana su 57 753 knjižnična događanja, a od toga su 44 422 bila za djecu i mlade. Održano je i 28 557 edukacijskih radionica.

1. KNJIŽNICE PREMA VRSTI, STATUSU I DODATNIM ODJELIMA U 2025.

Vrsta knjižnice	Status				Dodatni odjeli i usluge					
	ukupno	samostalne	u sastavu druge knjižnice	u sastavu druge ustanove/ poduzeća	korisnička mjesta	multimedijski odjel	za slijepe i slabovidne	internet/ WLAN	igračke i didaktičke igre	bibliobus
Ukupno	1 861	189	225	1 447	40 400	1 132	56	1 854	491	19
Nacionalna	1	1	-	-	1 100	1	1	1	-	-
Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene	116	4	23	89	5 102	106	9	115	-	-
Specijalne	101	1	6	94	1 039	63	3	99	-	-
Narodne	308	183	113	12	10 017	202	25	308	205	19
Osnovnoškolske	967	-	81	886	15 956	560	14	964	253	-
Srednjoškolske	368	-	2	366	7 186	200	4	367	33	-

G-1. KNJIŽNICE PREMA VRSTI U 2025.

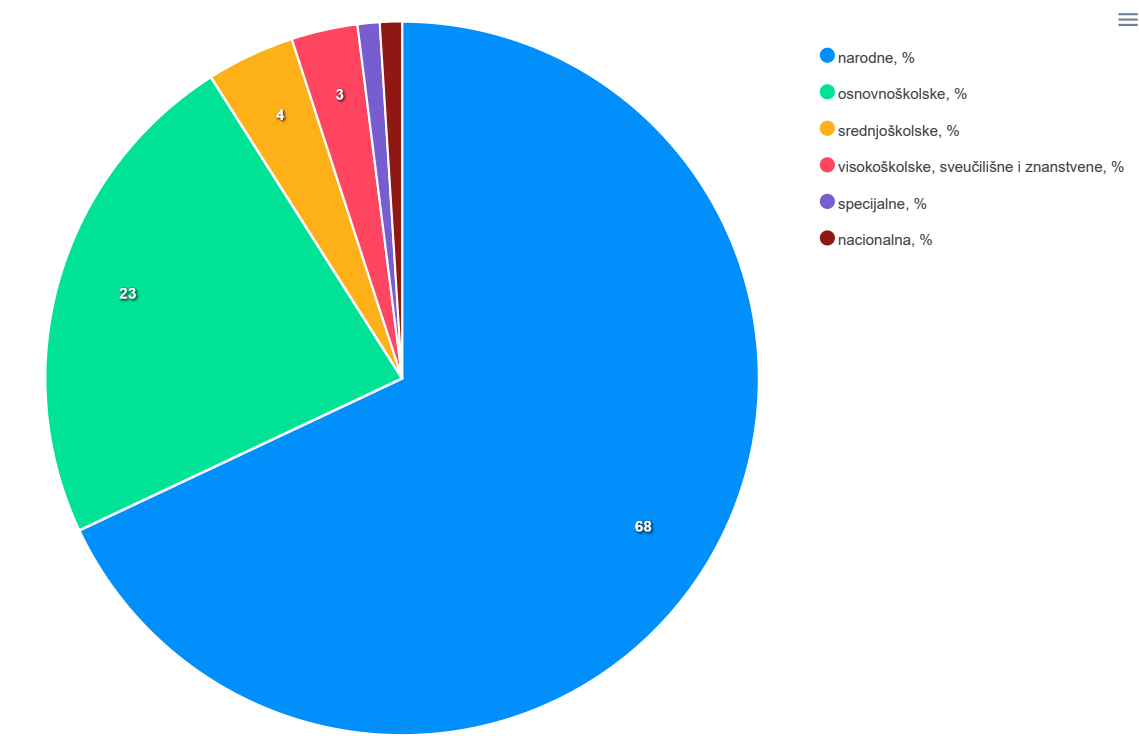
2. OBRAĐENA KNJIŽNA I NEKNJIŽNA GRAĐA U 2025. (STANJE 31. PROSINCA 2025.)

Vrsta knjižnice	Obrađena knjižna građa prema broju predmeta					Obrađena neknjižna građa prema broju predmeta				
	knjige (svesci)	novine (godište)	časopisi (svesci)	rukopisi i ocjenski radovi	ostala knjižna građa	igračke i didaktičke igre	digitalizirana knjižna građa	izvorno digitalna građa	audiovizualna građa	elektronička građa na prijenosnome mediju
Ukupno	28 854 897	249 014	2 439 321	584 160	471 870	157 208	196 304	621 612	733 562	184 660
Nacionalna	1 721 481	127 180	398 755	269 473	-	132 851	27 990	250 061	235 313	66 283
Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene	5 645 075	59 615	1 051 844	300 528	164 672	-	91 363	291 874	44 226	75 576
Specijalne	2 128 374	23 827	801 900	14 159	123 543	-	41 277	60 453	16 566	8 934
Narodne	12 101 729	34 884	153 375	-	129 858	18 284	35 025	19 065	366 960	24 554
Osnovnoškolske	4 966 169	3 093	20 823	-	4 060	4 778	46	77	55 542	5 547
Srednjoškolske	2 292 069	415	12 624	-	49 737	1 295	603	82	14 955	3 766

3. KORIŠTENJE KNJIŽNIČNE GRAĐE U 2025.

Vrsta knjižnice	Ukupno	Korištenje izvan knjižnice	Korištenje u knjižnici	Korištenje prema tipu građe izvan knjižnice					
				ukupno posudbi	knjige i brošure	e-knjige	audiovizualna i elektronička građa te ocjenski radovi	serijske publikacije	ostalo
Ukupno	12 208 020	9 591 789	2 616 231	9 591 789	9 449 577	40 984	74 089	5 365	21 774
Nacionalna	102 640	7 693	94 947	7 693	7 693	-	-	-	-
Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene	355 881	217 934	137 947	217 934	217 934	-	-	-	-
Specijalne	166 783	58 814	107 969	58 814	58 814	-	-	-	-
Narodne	8 281 345	6 659 269	1 622 076	6 659 269	6 533 439	40 984	68 196	5 365	11 285
Osnovnoškolske	2 834 037	2 260 916	573 121	2 260 916	2 248 930	-	4 978	-	7 008
Srednjoškolske	467 334	387 163	80 171	387 163	382 767	-	915	-	3 481

G-2. KORIŠTENJE KNJIŽNIČNE GRAĐE U 2025.

4. MEĐUKNJIŽNIČNE POSUDBE U 2025.

Vrsta knjižnice ¹⁾	Međuknjižnična posudba							
	ukupno		primljeni zahtjevi		upućeni zahtjevi		zahtjevi za elektroničku dostavu dokumenata	
	ukupno	riješeni	ukupno	riješeni	ukupno	riješeni	ukupno	riješeni
Ukupno	53 750	51 498	7 469	6 680	10 423	9 957	35 858	34 861
Nacionalna	14 888	13 756	2 846	2 489	4 827	4 542	7 215	6 725
Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene	26 537	26 030	1 448	1 429	2 054	2 000	23 035	22 601
Specijalne	7 942	7 451	868	543	1 874	1 781	5 200	5 127
Narodne	4 383	4 261	2 307	2 219	1 668	1 634	408	408

1) U knjižnicama osnovnih i srednjih škola ne postoji međuknjižnična posudba, nego samo prinova te otpis knjižne i neknjižne građe. Zato one ovdje nisu obuhvaćene.

5. KORISNICI KNJIŽNICA PREMA AKTIVNOSTI U 2025.

Vrsta knjižnice	Struktura korisnika knjižnica				
	ukupno	učenici/studenti	zaposlenici	vanjski korisnici	od toga aktivni posuđivači
Ukupno	655 568	512 455	109 550	33 563	469 106
Nacionalna	13 211	-	-	13 211	13 211
Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene	116 215	101 410	9 805	5 000	57 704
Specijalne	51 828	-	38 391	13 437	13 438
Osnovnoškolske	330 326	286 237	43 072	1 017	288 487
Srednjoškolske	143 988	124 808	18 282	898	96 266

6. KORISNICI NARODNIH KNJIŽNICA PREMA SPOLU, DOBI I AKTIVNOSTI U 2025.

Vrsta knjižnice	Ukupno	Muški	Ženski	Članovi prema dobnim skupinama				Aktivni posuđivači	Novi korisnici
				14 i manje godina	15 – 17 godina	18 – 64 godine	65 i više godina		
Narodne knjižnice	476 787	170 223	306 564	166 190	35 649	223 195	51 753	396 856	67 153

7. POSJETI KNJIŽNICAMA I KNJIŽNIČNIM DOGAĐANJIMA U 2025.

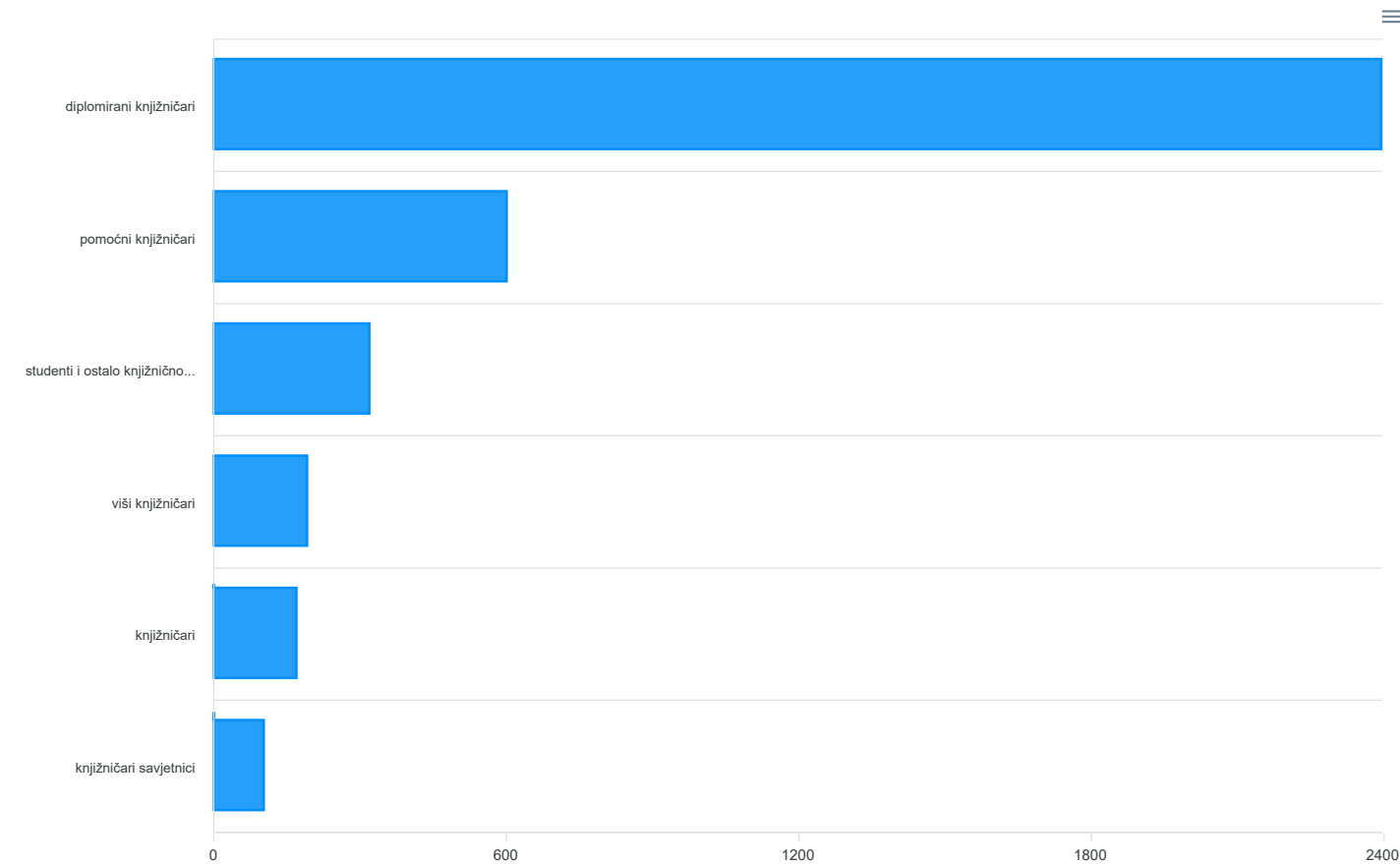
Vrsta knjižnice	Posjeti knjižnicama i knjižničnim događanjima								
	posjeti knjižnicama			knjižnična događanja				radionice	
	ukupno	fizički	virtualni	broj knjižničnih događanja		posjeti knjižničnim događanjima		broj	posjeti
				ukupno	od toga djeca i mladi	ukupno	od toga djeca i mladi		
Ukupno	78 555 926	12 391 240	66 164 686 ¹⁾	57 753	44 422	1 229 673	876 871	28 557	502 556
Nacionalna	2 914 947	198 752	2 716 195	43	21	6 800	3 600	156	2 917
Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene	44 606 417	1 131 548	43 474 869 ¹⁾	434	-	14 492	-	866	12 488
Specijalne	2 284 080	100 324	2 183 756 ¹⁾	419	-	17 592	-	206	2 723
Narodne	22 981 261	5 804 762	17 176 499 ¹⁾	36 888	24 432	720 781	403 263	8 022	154 124
Osnovnoškolske	4 686 453	4 288 884	397 569	16 936	16 936	363 549	363 549	15 761	263 368
Srednjoškolske	1 082 768	866 970	215 798	3 033	3 033	106 459	106 459	3 546	66 936

1) Višestruki porast virtualnih posjeta u 2025. posljedica je strojno generiranog prometa koji čini većinski udio poslužiteljskih zahtjeva na javnim i akademskim mrežnim sjedištima.

8. ZAPOSLENI U KNJIŽNICAMA U 2025. (STANJE 31. PROSINCA 2025.)

Vrsta knjižnice	Zaposlenici			Stručno osoblje							Ostalo osoblje
	ukupno	muški	ženski	ukupno	knjižničari savjetnici	viši knjižničari	diplomirani knjižničari	knjižničari	pomoćni knjižničari	studenti i ostalo knjižnično osoblje	
Ukupno	4 163	625	3 538	3 763	94	190	2 397	162	601	319	400
Nacionalna	309	102	207	274	25	17	75	9	56	92	35
Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene	530	101	429	481	24	53	185	20	75	124	49
Specijalne	194	37	157	165	17	14	99	6	19	10	29
Narodne	1 786	261	1 525	1 499	27	96	762	108	448	58	287
Osnovnoškolske	938	86	852	938	-	5	908	8	2	15	-
Srednjoškolske	406	38	368	406	1	5	368	11	1	20	-

G-3. ZAPOSLENI U KNJIŽNICAMA PREMA STRUČNOM ZVANJU U 2025. (STANJE 31. PROSINCA 2025.)

9. PRINOVA KNJIŽNIČNE GRAĐE U 2025.

		Nacionalna knjižnica	Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene knjižnice	Specijalne knjižnice	Narodne knjižnice	Osnovnoškolske knjižnice	Srednjoškolske knjižnice
Knjige (broj svezaka)	ukupno	19 077	67 960	16 756	495 471	146 144	45 364
	kupnja	384	19 744	4 451	345 740	122 511	35 681
	zamjena	64	266	2 706	90	207	46
	dar	1 576	30 501	9 599	36 682	23 426	9 637
	obavezni primjerak	17 053	17 449	-	3 595	-	-
	otkup MKM	-	-	-	109 364	-	-
Časopisi (broj svezaka)	ukupno	8 065	10 755	4 631	3 615	2 652	1 782
	kupnja	24	2 017	751	2 319	2 141	1 015
	zamjena	142	987	2 784	5	-	-
	dar	600	2 953	1 096	624	511	767
	obavezni primjerak	7 299	4 798	-	657	-	-
	otkup MKM	-	-	-	10	-	-
Novine (broj naslova)	ukupno	210	1 409	29	294	156	68
	kupnja	-	90	15	114	78	38
	zamjena	-	3	8	-	1	-
	dar	-	33	6	54	77	30
	obavezni primjerak	210	1 283	-	126	-	-
	otkup MKM	-	-	-	-	-	-
Rukopisi i ocjenski radovi	ukupno	698	6 787	311	-	-	-
	kupnja	-	797	148	-	-	-
	zamjena	-	-	-	-	-	-
	dar	-	5 990	163	-	-	-
	obavezni primjerak	698	-	-	-	-	-
	otkup MKM	-	-	-	-	-	-
Ostala knjižna građa	ukupno	1 154	1 913	95	1 811	438	201
	kupnja	489	75	30	903	301	156
	zamjena	2	-	-	-	-	-
	dar	200	1 669	65	298	137	45
	obavezni primjerak	463	169	-	610	-	-
	otkup MKM	-	-	-	-	-	-
Audiovizualna građa	ukupno	597	345	474	3 692	900	33
	kupnja	-	7	296	2 933	790	4
	zamjena	-	-	21	-	-	-
	dar	14	61	157	750	110	29
	obavezni primjerak	583	277	-	9	-	-
	otkup MKM	-	-	-	-	-	-
Elektronička građa na prijenosnome mediju	ukupno	591	663	412	320	45	13
	kupnja	-	42	132	255	43	8
	zamjena	-	-	-	-	-	-

	dar	-	598	280	60	2	5
	obavezni primjerak	591	23	-	5	-	-
	otkup MKM	-	-	-	-	-	-
Igračke i didaktičke igre	ukupno	-	-	-	1 317	628	96
	kupnja	-	-	-	1 199	315	58
	zamjena	-	-	-	-	-	1
	dar	-	-	-	118	313	37
Digitalizirana građa	ukupno	12 020	6 167	4 750	4 106	15	38
	unutar knjižnice	12 020	4 902	1 167	197	14	-
	izvan knjižnice	-	1 265	3 583	3 909	1	38
Originalna digitalna građa	ukupno	27 637	148 447	33 922	4 886	8	42
	e-knjige	1 096	81 725	29 002	3 705	-	-
	e-časopisi	1 453	31 165	3 135	15	-	-
	e-ocjenski radovi	25 028	32 394	293	-	-	-
	drugi e-dokumenti	60	3 163	1 492	1 166	8	42

10. PRIHODI I RASHODI KNJIŽNICA U 2025.

eur

		Nacionalna knjižnica	Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene knjižnice ¹⁾	Specijalne knjižnice ²⁾	Narodne knjižnice	Osnovnoškolske knjižnice	Srednjoškolske knjižnice
Rashodi	ukupno	20 261 782,76	17 376 742,20	6 644 319,06	79 125 027,02	24 316 514,08	10 911 504,99
	nabava knjižne građe	79 608,86	1 150 001,47	806 016,90	8 589 696,70	1 517 452,11	596 046,20
	izobrazba knjižnog osoblja	26 379,35	70 976,64	45 547,78	251 220,41	99 638,52	35 983,93
	troškovi bruto dohotka zaposlenika	9 247 139,43	13 198 122,75	5 351 325,56	51 955 585,04	22 282 850,18	9 941 966,40
	ostali troškovi	10 908 655,12	2 957 641,34	441 428,82	18 328 524,87	416 573,27	337 508,46
Prihodi ³⁾	ukupno	17 911 063,01	5 252 261,81	-	77 463 493,45	24 087 674,59	10 800 954,82
	prihodi iz proračuna/matične institucije	16 325 386,64	4 105 877,57	-	73 357 494,70	23 830 807,53	10 711 768,43
	vlastiti prihodi	917 316,47	258 321,95	-	3 235 641,42	174 814,77	57 494,18
	ostali izvori prihoda	668 359,90	888 062,29	-	870 357,33	82 052,29	31 692,21

1) Prihod je u visokoškolskim, sveučilišnim i znanstvenim knjižnicama izražen tako da su samostalne knjižnice financirane iz vlastitih prihoda i ostalih izvora prihoda. U knjižnicama u sastavu visokih učilišta ili sveučilišta prihod je prikazan kao prihod matične institucije.

2) Specijalne knjižnice ne raspolažu podacima o prihodima, nego samo podacima o rashodima. Prihod specijalnih knjižnica dio je ukupnih prihoda matične institucije, a knjižnica je dio nje te se ne iskazuje zasebno.

3) Prihodi obuhvaćeni ovim Priopćenjem odnose se na izravne prihode knjižnica iz svih razina proračuna Republike Hrvatske (središnjih, državnih i lokalnih tijela), vlastite prihode te ostale izvore prihoda.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o knjižnicama rezultat su obrade statističkih podataka iz administrativne baze Nacionalne i sveučilišne knjižnice (NSK). Prema članku 6. stavku 3. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN, br. 17/19., 98/19., 114/22. i 36/24.), knjižnice su obvezne prikupljati statističke podatke o svom poslovanju i unositi ih u sustav jedinstvenoga elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica u NSK-u u skladu sa standardima iz članka 12. stavka 2. navedenog Zakona.

Prikupljanje podataka iz administrativnih izvora u skladu je s preporukama Kodeksa prakse europske statistike za korištenje administrativnih i drugih izvora podataka kad god je to moguće radi smanjenja opterećenja izvještajnih jedinica te smanjenja troškova prikupljanja, obrade i objavljivanja statističkih podataka.

Obuhvat i usporedivost

Statističkim istraživanjem obuhvaćene su sve knjižnice koje su postojale 31. prosinca 2025. u Republici Hrvatskoj. Podaci su usporedivi s podacima iz prijašnjih godina.

Definicije i objašnjenja

Knjižnica je pravna osoba koja obavlja knjižničnu djelatnost u skladu s odredbama Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti.

Vrste knjižnica prema namjeni i sadržaju knjižničnog fonda jesu nacionalna, visokoškolske, sveučilišne, znanstvene, specijalne, narodne i školske.

Specijalna knjižnica (stručna knjižnica) jest knjižnica koja obuhvaća jednu disciplinu ili određeno područje znanja. Taj se naziv u nekim slučajevima upotrebljava za knjižnicu koja ponajprije služi specijalnoj kategoriji korisnika (npr. bolesnicima) ili je usmjerena na određeni oblik dokumenta (npr. fonoteka, fototeka, filmoteka). Može biti javna ako je osnivač Republika Hrvatska ili pravna osoba u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske te privatna ako je osnivač druga pravna ili fizička osoba.

Administrativna jedinica je knjižnica ili skupina knjižnica koje djeluju pod jednom knjižničnom upravom. Administrativna jedinica može se sastojati od središnje knjižnice i ogranaka, odnosno područnica.

Samostalna knjižnica je samostalna javna ustanova, odnosno registrirana pravna osoba koja obavlja knjižničnu djelatnost u skladu sa Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti.

Knjižnica u sastavu je ustrojstvena jedinica ustanove ili druge pravne osobe koja obavlja knjižničnu djelatnost u skladu s odredbama Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti.

Knjižnični ogranak/podružnica/područna knjižnica jest ustrojbeni dio administrativne jedinice knjižnice smješten na izdvojenoj lokaciji koji pruža usluge korisnicima.

Pokretna knjižnica (bibliobus) jest pokretni odjel knjižnice s posebno opremljenim i namještenim vozilom za neposredno dostavljanje građe i pružanje usluga korisnicima.

Korisnički prostor (neto korisnički prostor) jest iskoristivi prostor za korisničke usluge. Uključuje prostor za čitanje, učenje (individualno ili grupno), posudbu, upute i informacije te druge usluge, prostore u kojima korisnici samostalno koriste knjižnicu (posudba i vraćanje građe, automatsko razduživanje i zaduživanje) i područja za rekreaciju i komunikaciju/odmor i druženje, višenamjenske dvorane, prostore za osobe koje su se iznenada razboljele i ulazno predvorje/aula te područja s građom u otvorenom pristupu koja su sastavni dijelovi korisničkih službi.

Korisničko mjesto jest sjedeće mjesto za korisnika (isključuje se sjedeće mjesto za odmor).

Knjižnična građa jest svaki jezični, slikovni i zvučni dokument na lako prenosivu materijalu ili u elektronički čitljivu obliku informacijskoga, umjetničkoga, znanstvenoga ili stručnog sadržaja, proizveden u nekoliko primjeraka i namijenjen javnosti, te rukopisi. Knjižničnom građom smatraju se i igre, igračke i slično ako su dio knjižničnog fonda.

Knjižna građa jest fizička knjižnična građa koju ima knjižnica, a nije u digitalnom obliku. Uključuje knjige, serijske publikacije, rukopise, ocjenske radove, brošure te ostalu knjižnu građu (karte, fotografije, reprodukcije umjetničkih djela i slično).

Fond je ukupnost građe knjižnice u svim formatima.

Knjiga je neperiodička tiskana publikacija od najmanje 49 stranica, bez omota.

Brošura je neperiodička tiskana publikacija od najmanje pet, ali ne više od 48 stranica, bez omota.

Časopis je periodička publikacija u više svezaka čije objavljivanje nije vremenski ograničeno, tj. koja se osniva s namjerom da se objavljuje u neograničenom broju svezaka. Objavljuje se u više ili manje u redovitim vremenskim razmacima.

Svezak je fizička jedinica bilo kojega tiskanog djela ili rukopisa sadržanoga u jednom uvezu.

Novine su serijska jedinica građe koja se objavljuje u čestim razmacima, obično svakog dana, svakog tjedna ili svakih pola tjedna te izvještava o tekućim zbivanjima i temama od javnog interesa.

Rukopis je originalna građa pisana rukom ili na pisaćem stroju.

Ocjenski radovi su radovi koji su uvjet za završetak studija i stjecanje određenog naziva ili stupnja tercijarnog obrazovanja. U Republici Hrvatskoj uključuju doktorski rad ili disertaciju (na kraju poslijediplomskoga sveučilišnog studija), diplomski rad (na kraju diplomskoga i integriranoga diplomskoga i prijediplomskoga sveučilišnog studija) i završni rad (na kraju svih ostalih studija, no često označuje završni rad prijediplomskog studija).

Digitalizirana građa su preslike izvornika izrađene postupkom digitalizacije odnosno pretvorbom u digitalni oblik. Digitalizirani mogu biti različiti oblici, poput teksta, audiograđe, videograđe itd.

Digitalna građa u izvorno digitalnom obliku jest građa koja je izvorno nastala u digitalnom obliku, npr. e-knjige, e-časopisi, e-novine te drugi digitalni dokumenti obrađeni i pohranjeni u repozitoriju ustanove.

Audiovizualna građa je vrsta neknjižne građe koja se može upotrebljavati samo s pomoću nekog uređaja poput projektor, čitača/čitala, naprave za povećavanje itd. U audiovizualnu građu ubrajaju se filmovi (filmske kasete, kutije, kolutovi i petlje), mikrooblici (mikrofilmovi, mikrolistići), videosnimke (videovrpce, videokasete, videokutije i videodiskovi), vizualne projekcije (dijafilmovi, dijapozitivi, prozirnice, stereografi i mikroskopski preparati) te zvučne snimke (gramofonske ploče, kompaktni diskovi, magnetofonske vrpce, zvučne kasete i zvučne kutije).

Elektronička zbirka su izvori u elektroničkom obliku kao dio knjižnične zbirke, izvorno digitalni ili digitalizirani.

Elektronička knjiga je jedna ili više računalnih datoteka omeđenog sadržaja koje su dostupne javnosti na mreži (mrežna knjiga) ili u materijalnom obliku (na CD ROM-u i DVD-u).

Ostala knjižnična građa obuhvaća svu druga građu osim knjiga, periodike, rukopisa, mikrooblika i audiovizualne građe. Uključeni su materijali kao što su karte, grafikoni, umjetničke reprodukcije, fotografije, tehnički crteži, igračke, multimediji i slično.

Prinova je dokument ili jedinica građe koja se dodaje zbirci u izvještajnom razdoblju.

Korisnik knjižnice (član knjižnice) jest svaka osoba učlanjena u knjižnicu kao korisnik građe i usluga u izvještajnoj godini.

Aktivni korisnik je član knjižnice (upisani korisnik) koji je posjetio ili koristio knjižnicu ili usluge u izvještajnoj godini. Korištenje može obuhvaćati i korištenje elektroničkih usluga u knjižnici ili izvan nje.

Aktivni posuđivač je član knjižnice koji je posudio barem jednu jedinicu građe tijekom izvještajnog razdoblja.

Posjet je čin ulaska u prostore knjižnice ili pristupa mrežnim stranicama knjižnice kako bi se koristila jedna od usluga koje knjižnica pruža.

Fizički posjet je čin ulaska korisnika u prostore knjižnice kako bi se koristila jedna od usluga koje knjižnica pruža.

Virtualni posjet je individualni vanjski virtualni posjet mrežnim stranicama i katalogu knjižnice.

Izobrazba korisnika su programi izobrazbe s razrađenim planom predavanja radi usvajanja znanja i vještina za korištenje knjižnice te drugih informacijskih i tehničkih usluga. Može uključivati obilazak knjižnice uz stručno vodstvo te poduku o informacijskoj tehnologiji i mrežnim uslugama s obrazovnim sadržajima.

Radionica je aktivnost koju organizira stručni zaposlenik knjižnice za korisnike. Izobrazba korisnika definira se kao program ustanovljen s posebnim planom predavanja radi podučavanja korisnika za korištenje knjižnice te drugih informacijskih i tehničkih usluga. Obuhvaća i obilazak knjižnice uz stručno vodstvo, poduku o informacijskoj tehnologiji i mrežnim uslugama s obrazovnim sadržajima. Izobrazbe u sklopu projekta ubrajaju se samo ako je projekt namijenjen korisnicima knjižnice.

Knjižnična događanja su aktivnosti organizirane za korisnike s književnom, kulturnom ili društvenom namjenom, npr. posjeti autora, čitateljske skupine, književni susreti i izložbe.

Međuknjižnična posudba je posudba dokumenta u materijalnom obliku (knjige) ili dostava dokumenta kao preslike iz jedne knjižnice drugoj koja nije pod istom upravom. Obuhvaća i elektronički posredovanu dostavu dokumenata.

Knjižničarski savjetnik je osoba koja ima najmanje pet godina rada u knjižničarskoj struci nakon stjecanja zvanja višega knjižničara te stručna znanja kojima je stručno stečeno još najmanje 500 bodova u skladu s *Mjerilima za ocjenjivanje stručne osposobljenosti*.

Viši knjižničar je osoba koja ima položen stručni ispit za diplomiranoga knjižničara, najmanje pet godina rada u struci nakon položenoga stručnog ispita za diplomiranoga knjižničara te stručna znanja kojima je stečeno najmanje 400 bodova u skladu s *Mjerilima za ocjenjivanje stručne osposobljenosti*.

Diplomirani knjižničar je osoba koja ima završen prijediplomski i diplomski sveučilišni studij iz područja informacijskih i komunikacijskih znanosti s najmanje 60 ECTS bodova iz programa knjižničarskog usmjerenja, odnosno studij knjižničarskog usmjerenja kojim je stečena visoka stručna sprema u skladu s propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, ili završen drugi studij kojim je stečena visoka stručna sprema u skladu s propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu tog Zakona, uz obvezu stjecanja 60 ECTS bodova iz programa knjižničarskog usmjerenja u roku od tri godine od dana zapošljavanja te položen stručni ispit za diplomiranoga knjižničara.

Knjižničar je osoba koja ima završen prijediplomski sveučilišni studij iz područja informacijskih i komunikacijskih znanosti s najmanje 30 ECTS bodova iz temeljnih predmeta knjižničarstva, završen drugi studij kojim je stečena viša stručna sprema u skladu s propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju uz obvezu stjecanja najmanje 30 ECTS bodova iz temeljnih predmeta knjižničarstva u roku od tri godine od zapošljavanja te položen stručni ispit za knjižničara.

Pomoćni knjižničar je osoba koja ima završenu četverogodišnju srednju školu i položen stručni ispit za pomoćnoga knjižničara.

Ostalo knjižnično osoblje zaposlenici su knjižnica koji nemaju stručno knjižnično zvanje.

Studenti su polaznici fakulteta koji honorarno rade u knjižnicama ili u sklopu pojedinih kolegija odrađuju praktičnu nastavu u knjižnicama.

Prihod knjižnice su financijska sredstva koja se pribavljaju za redovitu djelatnost knjižnice.

Vlastiti prihod je prihod koji ostvaruje knjižnica. Odnosi se na prihode dobivene od obavljanja usluga i/ili isporuke dobara na tržištu, poput prodaje vlastitih izdanja ili najma prostora, prihode od osnovne djelatnosti knjižnice, kao što su prihodi od članarina, zakasnina i imovine (kamate).

Rashod knjižnice je izdatak koji je nastao vođenjem knjižnice. Obuhvaća nabavu knjižne građe, bruto prihode zaposlenika, izobrazbu knjižničnog osoblja i ostale rashode knjižnice.

Kratice

CD ROM	ispisni kompaktni disk ili optički disk – memorija sa stalnim sadržajem
DVD	digitalni videodisk
ECTS	Europski sustav prijenosa bodova
mil.	milijun
MKM	Ministarstvo kulture i medija
NN	Narodne novine
WLAN	bežična lokalna internetska veza

Znakovi

- nema pojave

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Mario Vlajčević, načelnik Sektora demografskih i društvenih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Marija Gojević, Gordana Bralić i Maja Lončar

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr